

Produktudvikling på pyntegrøntområdet

af Georg Jensen, Skov- og Naturstyrelsen

I produktudviklingsordningens første år er der sat nye udviklingsaktiviteter i gang inden for juletræer og pyntegrønt for ca. 8,3 mio. kr. Dermed udgør grøntet det største aktivitetsområde i produktudviklingsordningen.

Aktiviteterne kan sammen med andre initiativer, som er taget inden for sektoren, udgøre starten til en massiv satsning på at finde løsninger på de problemer, som erhvervet står overfor. Om det bliver en massiv satsning, afhænger af erhvervets kreativitet, risikovilje og samarbejdsevne.

Mens vi venter på resultaterne, kan det være nyttigt at se lidt på, hvilke aktiviteter, der er sat i gang - for at give et indtryk af hvad ordningen kan - og måske inspirere producenter og andre med et udviklingsprojekt i maven.

Igangsatte aktiviteter 1995

Der er aktiviteter i gang, med økonomisk støtte fra produktudviklingsordningen i alle led af produktens vej fra planteskolen til slutforbrugeren.

For nu at begynde med planterne, så er en væsentlig årsag til den konkurrencemæssige succes, som de danske produkter har oplevet, at producenterne hurtigt erkendte, at et ordentligt plantemateriale er en forudsætning for høj kvalitet og ensartethed i produkterne.

Den forholdsvis rigelige tilgang af geor-

gisk frø, der har været i de sidste år, har på det korte sigt taget toppen af problemerne med fremskaffelse af egnet plantemateriale.

Hurtig adgang til det rigtige plantemateriale må imidlertid fremover forventes at få stigende betydning som konkurrenceparameter. Ud fra dette synspunkt har Bevillingsudvalget valgt at støtte et projekt, som gennemføres af Botanisk Have. Projektets formål er at finde frem til metoder til industriel fremstilling af klonedede planter af Nordmannsgran. Perspektivet på lidt længere sigt er at gøre det muligt på kort tid, at fremstille et stort ensartet plantemateriale ud fra få udvalgte planter med positive egenskaber. Samtidigt bliver det muligt at opbygge et beredskab af kloner med forskellige egenskaber, tilpasset forskellige produktioner og dyrkningsforhold.

Projektet er et led i forberedelserne på fremtidige udfordringer i form af skærpet konkurrence, ændringer i dyrkningsbetingelser og udvikling af mere differentierede produkter.

Dyrkningsteknik

På det dyrkningstekniske område er den største udfordring for branchen at finde frem til metoder, som kan erstatte anvendelsen af pesticider i kulturer og bevoksninger. Der udfoldes fra forskellig side en betydelig indsats for at finde frem til

omkostningseffektive metoder til mekanisk renholdelse. Der er en stigende erkendelse af, at løsningen på problemet ikke ligger i udviklingen af en „patentløsning“, som kan anvendes alle steder og i alle situationer, men snarere i udviklingen af forskellige metoder, tilpasset forskellige situationer, jordbund, topografi, investeringsevne osv.

Som konkret eksempel kan nævnes et projekt, som gennemføres af maskinfabrikken Jydeland. Virksomheden har på egen hånd udviklet en basismaskine, som kan rense 3 rækker af gangen i bevoksninger op til 210 cm højde. Efterfølgende er der ydet et mindre tilskud via produktudviklingsordningen til at produktionsmodne maskinen. Maskinen er interessant i forhold til produktudviklingsordningen, fordi der er tale om en helt ny opbygning. Samtidigt henvender maskinen sig pris/ydelsesmæssigt til mindre producenter med begrænset investeringsevne.

Et andet eksempel på et produktudviklingsprojekt om renholdelse, men med en helt anden indgangsvinkel til problemet, er det strudseprojekt, som er omtalt et andet sted i bladet.

Transportsystemer

Udsigten til skærpet udenlandsk konkurrence og en stærkt forøget dansk produktion stiller krav om udvikling af mere

Fig. 1: Produktudviklingsordningen har givet tilskud til flere forskellige metoder, som kan erstatte anvendelsen af pesticider i juletræskulturer. Jydeland Maskinfabrik har fået tilskud til at produktionsmodne deres portaltraktor, „COMBI UNIK FORST“.

Fig. 2: Flere transportsystemer til juletræer og grønt har fået støtte fra produktudviklingsordningen. Her ses Rye Nørskovs Storsæk-system.

effektive interne og eksterne transportsystemer. Det er en simpel følge af, at flere varer skal presses igennem distributions-systemet på kortere tid.

Produktudviklingsordningen har ydet tilskud til flere konkrete projekter om udvikling af transportsystemer, udstyr og emballager. Hver af disse systemer udgør et bud på en løsning.

Derudover er der ydet tilskud til en mere overordnet logistisk analyse af varens vej fra producent til forbruger, med fokus på anvendelsen af standardtransportenheder. Projektet gennemføres af FSL.

Forarbejdning

Viderefærdig af klippegrøntet til færdige varer er et af branchens mere iøjnefaldende svage punkter. Der findes en del dårlige erfaringer, men der er enkelte virksomheder, for hvem det er lykkedes at hjemtage den forædlingsgevinst, som ellers tilfalder udenlandske forarbejdningsevner. Branchen som helhed stiller sig tilsyneladende tilfreds med at være leverandør af råvarer.

I produktudviklingsordningen, er der et enkelt projekt, hvor en virksomhed forsøger at udvikle og fremstille pyntegrøntprodukter, som er tilpasset bestemte markeder.

Undersøgelser af eksportmarkeder

Et af formålene med produktudviklingsordningen er at forsøge at forbedre konkurrenceevnen og mindske konjunkturfølsomheden for skovbruget, herunder også produktionen af juletræer og klippegrønt. For at skabe grundlag for det, har Bevillingsudvalget taget initiativ til en omfattende undersøgelse af de vigtigste aktuelle eksportmarkeder, og en række potentielle markeder. Målet er bl.a. at

finde ud af, hvordan branchen bedst kan beskytte sin nuværende markedsandel og at udvikle markedsføringsstrategier, som kan skabe afsætning for et kommende forøget udbud af juletræer og klippegrønt. Endelig indgår forbrugernes holdninger til miljøvenligt producerede produkter også i markedsundersøgelserne.

Certificeringssystemer

Et af de emner, der kan blive aktuelt i forhold til produktudviklingsordningen i den kommende tid, er udvikling af certificeringssystemer. Certificering og mærkning er en del af den grønne forbrugerside, hvor der i stigende grad kræves dokumentation for, at produkter er produceret miljømæssigt forsvarligt. Set fra producentens synsvinkel kan certificering være et redskab til at sikre en delvis dækning af de øgede produktionsom-

kostninger, som er forbundet med omstillingen til mere miljøvenlig produktion. Samtidigt kan certificering være et led i en produktdifferentiering, som kan medvirke til at befæste eller måske udbygge markedsandele.

Fremtidens projekter?

Denne oversigtlige omtale af nogle af aktiviteterne i produktudviklingsordningen viser lidt om, hvad ordningen kan bruges til. Hovedkriterierne for, om der kan ydes tilskud til et projekt, er at projektet rummer et nyhedsselement og et udviklingselement. Hvis man er i tvivl om, hvordan en udviklingside passer ind i produktudviklingsordningen, så start med en telefonsnak med produktudviklingsordningens sekretariat, som er placeret Skov- og Naturstyrelsens Handelskontor.

HUSK LANGESØMESSEN

..... 15. August 1996 .....

Udstillere er bl.a.:
Pyntegrøntsektionen og
FSL's Pyntegrøntafdeling

Vi glæder os til at se
såvel »gamle« som nye medlemmer

bina GRØN

Organisk gødning når *)væksten skal være i top

- *) ● Indeholder både mineralsk og organisk gødning med mikro næringsstoffer.
- Mindre risiko for at svide planterne.
- Tørret og presset i piller (3mm) – kan spredes med gødningspreder. (Tabel kan udleveres).
- Praktisk emballage – pakket i plastikpose eller løs vægt.
- Standard NPK blandinger,
- 12-3-8, 10-3-12, 6-3-12, 16-3-8.
- Special blandinger efter ønske ved større ordre.

Få en uforpligtende snak om vores resultater med vores konsulent.

Ring 7577 0211

binadan ^A/_S

Frisbækvej 5 – 8766 Nr. Snede